

*Tajemnica
Chrystusa
Ukrzyżowanego*

Wielki Post

WSPÓLNOTA

Wydawca: Archidiecezja Poznańska

Redakcja: ks. Krystian Sammler

Korekta: Maciej Lorenz

ISBN PD: 978-83-65406-21-7

Archidiecezjalny Program Duszpasterski

ROK A

WSPÓLNOTA
Wielki Post

Tajemnica Chrystusa Ukrzyżowanego

Propozycje szczegółowe

Poznań 2019/2020

WPROWADZENIE

Tajemnica Chrystusa Ukrzyżowanego, to motto towarzyszące podejmowanym inicjatywom pastoralnym liturgicznego okresu Wielkiego Postu w roku, który poświęcony jest odkrywaniu i zgłębianiu prawdy o Eucharystii jako *Wielkiej tajemnicy wiary*. Budując przy ołtarzu Eucharystii wspólnotę wiary, nadziei i miłości, pragniemy ją lepiej zrozumieć i pełniej przeżywać Boże dzieło zbawienia, które Jezus Chrystus, „przez swą śmierć i zmartwychwstanie objawia nam i komunikuje nieskończone miłosierdzie Ojca” (*Evangelii gaudium* 164).

Św. Jan Paweł II zwracał uwagę, że Zbawiciel „ustanawiając Eucharystię, nie ograniczył się On jedynie do powiedzenia: »To jest Ciało moje«, »to jest Krew moja«, lecz dodał: »które za was będzie wydane..., która za was będzie wylana« (*Mt* 26, 26.28; *Łk* 22, 19-20). Nie potwierdził jedynie, że to, co im dawał do jedzenia i do picia, było Jego Ciałem i Jego Krwią, lecz jasno wyraził, że ma to wartość ofiarniczą, czyniąc obecną w sposób sakramentalny swoją ofiarę, która niedługo potem miała dokonać się na krzyżu dla zbawienia wszystkich. »Msza święta jest równocześnie i nierozdzielnie pamiątką ofiarną, w której przedłuża się ofiara Krzyża, i świętą ucztą komunii w Ciele i Krwi Pana«. Kościół żyje nieustannie odkupieńczą ofiarą i zbliża się do niej nie tylko przez pełne wiary wspomnienie, ale też poprzez aktualne uczestnictwo, ponieważ ofiara ta wciąż się uobecnia, trwając sakramentalnie w każdej wspólnocie, która ją sprawuje przez ręce konsekrowanego szafarza. W ten sposób Eucharystia umożliwia ludziom współczesnym dostąpienie pojednania, które Chrystus uzyskał raz na zawsze dla ludzkości wszystkich czasów” (*Ecclesia de Eucharistia* vivit 12)

Kontynuując te rozważania, Papież wyraźnie zaznaczał, że „Msza św. uobecnia ofiarę Krzyża, nie powiększa jej, niczego jej nie dodaje ani jej nie mnoży. To, co się powtarza, to sprawowanie *memoriale*, »ukazanie pamiątki« (*memoralis demonstratio*), przez co jedyna i ostateczna odkupieńcza ofiara Chrystusa zawsze uobecnia się w czasie.

Natura ofiarnicza tajemnicy Eucharystii nie może być zatem pojmowana jako coś oddzielnego, niezwiązanego z krzyżem lub też odnoszącego się jedynie pośrednio do ofiary na Kalwarii” (*tamże*).

Przeżywanie Eucharystii jako tajemnicy Chrystusa Ukrzyżowanego konfrontuje się z realiami naszej codzienności, tak bardzo dalekimi od tego ideału. Zauważa to papież Franciszek, podkreślając w adhortacji *Evangelii gaudium*, że „wielkim niebezpieczeństwem współczesnego świata, z jego wieloraką i przygniatającą ofertą konsumpcji, jest smutek rodzący się w przyzwyczajonym do wygody i chciwym sercu, towarzyszący chorobliwemu poszukiwaniu powierzchownych przyjemności oraz wyizolowanemu sumieniu. Kiedy życie wewnętrzne zamyka się we własnych interesach, nie ma już miejsca dla innych, nie liczą się ubodzy, nie słucha się już więcej głosu Bożego, nie doświadcza się słodkiej radości z Jego miłości, zanika entuzjizm czynienia dobra” (EG 2).

Dylematy związane ze zderzeniem się prawdy o przeżywaniu tajemnicy Chrystusa Ukrzyżowanego z realiami współczesnego świata, papież Franciszek próbuje rozwiązać, stwierdzając: „dobra nowina, którą jest sam Jezus, jest dobra, nie dlatego, że jest wolna od cierpienia, ale dlatego, że również cierpienie jest przeżywane w szerszych ramach, jako integralna część Jego miłości do Ojca i do ludzkości. W Chrystusie Bóg stał się solidarny z każdą ludzką sytuacją, objawiając nam, że nie jesteśmy sami, ponieważ mamy Ojca, który nigdy nie może zapomnieć o swoich dzieciach. »Nie lękaj się, bo jestem z tobą« (Iz 43,5): brzmi pocieszające słowo Boga, który zawsze angażuje się w dzieje swego ludu. W Jego umiłowanym Synu ta obietnica Boga – »jestem z tobą« – posuwa się do przyjęcia całej naszej słabości, aż po umieranie naszą śmiercią. W Nim także ciemność i śmierć stają się miejscem komunii ze Światłem i z Życiem. W ten sposób rodzi się nadzieja dostępna dla wszystkich, właśnie w miejscu, gdzie życie zaznaje goryczy porażki. Jest to nadzieja, która nie zawodzi, ponieważ miłość Boża została rozlana w naszych sercach (por. Rz 5,5), i sprawia, że rozkwita nowe życie, tak jak roślina wyrasta z ziarna, które wpadło w ziemię. W tym świetle każdy nowy dramat zachodzący w dziejach staje się również scenérią możliwej dobrej

nowiny, ponieważ miłość potrafi znaleźć drogę bliskości i serca zdolne się wzruszać, oblicza zdolne nie ulegać zniechęceniu, ręce gotowe do budowania”(*Orędzie* na światowy dzień środków przekazu, 24.01.2017).

Wielki Post – dzięki słowu Bożemu i sakramentom – ma nam pomóc w pogłębieniu naszej wiary w Chrystusa Odkupiciela. Dokonuje się to na drodze modlitwy i dzielenia się miłością, milczenia i postu, w oczekiwaniu na radość paschalną. Dzięki nawróceniu możemy spojrzeć w prawdzie na siebie i na naszych bliźnich, a zjednoczeni z Bogiem przez Chrystusa w Duchu Świętym pełniej dostrzec godność naszych sióstr i braci – także tych, którzy żyją na marginesie społeczeństwa i wyjść do nich z Ewangelią.

Trwający od Środy Popielcowej do południa Wielkiego Czwartku okres Wielkiego Postu, winien być czasem przygotowania do przeżywania najważniejszego dla nas święta – Paschy. Rozumiana jako męka, śmierć i zmartwychwstanie, obchodzona jest w ramach Triduum Paschalnego, zaś głównym momentem jej przeżywania ma być udział w Wigilii Paschalnej, którą łączymy z odnowieniem przymierza Chrztu świętego.

Czytania pierwszej Niedzieli Wielkiego Postu zwracają uwagę na to, że miłość przewycięża pokusy, które chcą nas doprowadzić do odrzucenia miłości Boga i zaprzestania poszukiwań głębszego sensu życia. Druga niedziela, ukazując Przemienienie Pańskie na Górze Tabor, apeluje do nas, abyśmy wsłuchiwali się w głos Miłości – „To jest mój Syn umiłowany, w którym mam upodobanie, Jego słuchajcie”. Wstępując z Nim na górę, zaproszeni jesteśmy do spojrzenia w ciszy i modlitwie poza horyzont codziennych spraw, co pozwoli nam dostrzec dar wspólnoty z Bogiem i ludźmi. Kolejna niedziela w przypowieści o Samarytance przynosi zaproszenie do powrotu ku źródłu życia jakie odnajdujemy w Chrystusie, który daje siebie samego człowiekowi. W czwartą niedzielę – wraz z uzdrowionym ślepcem – będziemy powtarzali: „Wierzę, Panie!”, bo wszyscy potrzebujemy przemycia oczu, aby na nowo udać się w drogę ku wierze, by dostrzec w Chrystusie drogę ku pełnej komunii z Bogiem. Wskreszenie Łazarza, co przypomni piątą Niedzielą Wielkiego Postu, jest wyrazem współczucia, jakie Jezus okazuje człowiekowi

i zarazem szczególnym znakiem wspólnoty z wszystkimi cierpiącymi, a także wskazaniem jego drogi przez krzyż do zmartwychwstania. Wreszcie Niedziela Palmowa, ukazując ukrzyżowanego, ogołoczonego i wyniszczonego Syna Bożego, pragnie nas pobudzić do nawrócenia, abyśmy jeszcze pełniej uwierzyli w miłość Boga, pojednali się z Nim i żyli we wspólnocie Kościoła ze zmartwychwstałym Panem.

W związku z tym, że Wielki Post jest ze swej natury także czasem szczególnej realizacji dzieł miłosierdzia, warto przypomnieć słowa papieża Franciszka, które skierował do Kościoła w Polsce na zakończenie wizyty *ad limina Apostolorum* w 2014 r.: „zachęcam was do troski o ubogich. Także w Polsce, pomimo aktualnego rozwoju gospodarczego kraju, jest wielu potrzebujących, bezrobotnych, bezdomnych, chorych, opuszczonych, a także wiele rodzin – zwłaszcza wielodzietnych – bez wystarczających środków do życia i wychowywania dzieci. Bądźcie blisko nich! Wiem jak dużo czyni w tej dziedzinie Kościół w Polsce, okazując wielką hojność nie tylko w ojczyźnie, ale także w innych krajach świata. Dziękuję wam i waszym wspólnotom za to dzieło. Nadal zachęcajcie waszych kapłanów, zakonników i wszystkich wiernych, by mieli »wyobraźnię miłosierdzia« i zawsze ją praktykowali” (*Do polskich biskupów ad limina Apostolorum*, 7.02.2014).

Szukając głębszej motywacji, która pozwalałaby lepiej zrozumieć tajemnicę Chrystusa Ukrzyżowanego, warto kolejny raz, w ramach spotkań grup duszpasterskich, wspólnie przemyśleć słowa z homilii Benedykta XVI, którą wygłosił w Nikozji podczas swej podróży apostołskiej:

„Krzyż jest więc czymś znacznie większym i bardziej tajemniczym, niż to się wydaje na pozór. Jest to niewątpliwie narzędzie tortur, cierpienia i kłęski, ale jednocześnie wyraża on pełną przemianę, ostateczne odwrócenie tego zła: staje się tym samym najwymowniejszym symbolem nadziei, jaki kiedykolwiek widział świat. Przemawia do wszystkich, którzy cierpią – uciśnionych, chorych, biednych, zepchniętych na margines, ofiar przemocy – dając im nadzieję, że Bóg może przemienić ich cierpienie w radość, ich izolację w komunie, ich śmierć w życie.

Daje on nieograniczoną nadzieję naszemu upadłemu światu. Właśnie dlatego świat potrzebuje Krzyża. Krzyż jest nie tylko prywatnym symbolem pobożności, nie jest tylko oznaką przynależności do pewnej grupy w obrębie społeczeństwa, a w swym najgłębszym sensie nie ma on nic wspólnego z narzucaniem na siłę wiary czy filozofii. Mówi on o nadziei, mówi o miłości, mówi o zwycięstwie niestosowania przemocy nad uciskiem, mówi o Bogu, który wynosi pokornych, daje siłę słabym, pozwala pokonywać podziały i zwyciężać nienawiść miłością. Świat bez Krzyża byłby światem bez nadziei, światem, w którym trwałyby nadal nieposkromione tortury i brutalność, słaby byłby wykorzystywany a ostatnie słowo należałoby do chciwości. Nieludzka postawa człowieka względem drugiego człowieka objawiałaby się w sposób coraz bardziej przerażający i nie byłoby końca błędnego koła przemocy. Tylko Krzyż stawia temu kres. Podczas gdy żadna ludzka moc nie może nas ocalić od skutków naszych grzechów i żadna władza ziemską nie może pokonać niesprawiedliwości u jej źródła, to zbawcza interwencja naszego miłosiernego Boga zmieniła rzeczywistość grzechu i śmierci w ich przeciwieństwo” (5.06.2010).

Warto też pochylić się wspólnie nad tekstem homilii papieża Franciszka, który we właściwy sobie sposób mówi o drogach zgłębiania tajemnicy Ukrzyżowanego:

„Wejść w tajemnicę Jezusa Chrystusa to coś więcej, to zanurzyć się w głębiny miłosierdzia, gdzie nie ma słów, a jest tylko uścisk miłości. Miłości, która doprowadziła Go do śmierci za nas. Kiedy idziemy się wypowiadać, bo mamy grzechy – »tak, muszę się pozbyć grzechów« albo: »niech mi Bóg przebaczy grzechy« – idziemy, mówimy spowiednikowi grzechy i jesteśmy spokojni, zadowoleni z siebie. Jeżeli to robimy, nie weszliśmy jeszcze w tajemnicę Jezusa Chrystusa. Jak idę do spowiedzi, to po to, by spotkać Jezusa Chrystusa, by wejść w Jego tajemnicę, by wejść w ten uścisk przebaczenia [...]. Dobrze jest odprawiać Drogę Krzyżową. Robić to w domu, myśląc o chwilach Męki Pańskiej. Również wielcy święci radzili zawsze rozpoczynać życie duchowe tym spotkaniem z tajemnicą Jezusa Ukrzyżowanego. Św. Teresa

radziła swoim mniszkom: aby dojść do modlitwy kontemplacyjnej, do wysokiego stopnia modlitwy, jaki ona osiągnęła, trzeba rozpoczynać od medytacji Męki Pańskiej. Krzyż z Chrystusem. Chrystus na Krzyżu. Zaczynać rozmyślać. I w ten sposób starać się zrozumieć sercem, że On »umiłował mnie i samego siebie wydał za mnie«, »wydał samego siebie na śmierć za mnie«. [...] »Jestem dobrym chrześcijaninem, chodzę w niedzielę na Mszę, pełnię uczynki miłosierdzia, odmawiam modlitwy, dobrze wychowuję swoje dzieci«. To bardzo dobrze. Jednak postawię ci pytanie: »Robisz to wszystko, ale czy wszedłeś w tajemnicę Jezusa Chrystusa?«”(Homilia, 24.10.2017).

MARTYRIA

Kościół stacyjny miasta Poznania

W Środę Popielcową w Archikatedrze Poznańskiej podczas wieczornej Mszy Świętej Ksiądz Arcybiskup Stanisław Gądecki Metropolita Poznański zainauguruje wielkopostne wydarzenie „Kościółów stacyjnych miasta Poznania 2020 roku”. Jest to wydarzenie, które nawiązuje do starożytnej tradycji Kościoła w Rzymie. W Wielkim Poście wierni świeccy gromadzą się w kościele, który nazywany jest stacyjnym. W Poznaniu będzie to 36 świątyni parafialnych, zakonnych i rektoralnych. Ich szczegółowy spis oraz intencje towarzyszące modlitwie stacyjnej zostaną opublikowane w „Przewodniku Katolickim” oraz na stronie internetowej Archidiecezji Poznańskiej (www.archpoznan.pl). Przeżywanie każdej stacji będzie także zwróceniem uwagi na pokutny charakter Wielkiego Postu. Wydarzenie ma również na celu ukazanie wartości Adoracji Najświętszego Sakramentu, wspólnej modlitwy, przeżywania sakramentu pokuty i Eucharystii z głoszonym słowem Bożym. Ważnym elementem „Kościółów stacyjnych miasta Poznania” będzie również ukazanie radości pielgrzymowania oraz poznawanie przez wiernych historii poszczególnych świątyni. Wydarzeniu towarzyszyć będzie hasło: „Tajemnica Chrystusa Ukrzyżowanego”. Zachęcamy wiernych, zwłaszcza mieszkańców miasta Poznania i okolic, aby włączyli się we wspólną modlitwę i nawiedzanie poszczególnych kościołów stacyjnych. Wydarzenie zakończy się w Niedzielę Palmową podczas Mszy Świętej w Archikatedrze, której przewodniczyć będzie Ksiądz Arcybiskup Metropolita Poznański.

Katecheza wielkopostna

Okres Wielkiego Postu jest szczególnym czasem, który możemy wykorzystać do przeprowadzenia w parafiach katechezy na temat postu, modlitwy i jałmużny. Zaangażujmy do współpracy katechistów, grupy działające przy parafii oraz w codziennym przepowiadaniu słowa

Bożego wykorzystajmy te tematy, aby umacniać i zachęcać wiernych do podejmowania duchowych postanowień w tym świętym czasie.

Rekolekcje parafialne

Zadbajmy o dobre przygotowanie czasu rekolekcji parafialnych. Spróbujmy tak dostosować ich program, aby jak największa liczba parafian mogła w nich uczestniczyć. Kontynuujemy organizowania rekolekcji kerygmatycznych, które są jedną z form wychodzenia z Ewangelią na peryferie i obrzeża. Tak forma rekolekcji odchodzi od pewnych utartych schematów, ale warto z niej skorzystać. Wykorzystajmy wszystkie możliwości, aby skutecznie ewangelizować i głosić Jezusa. Rekolekcje wielkopostne w świadomości bardzo wielu wierzących są wydarzeniem ważnym i istotnym w przygotowaniu do Świąt Zmartwychwstania Pańskiego. Zadbajmy o dobre poinformowanie i zaproszenie do wzięcia udziału w wielkopostnych ćwiczeniach duchowych. Wykorzystajmy gazetę parafialną, stronę internetową parafii, aplikację parafialną, dobrze zredagowane ogłoszenia parafialne. Warto, aby duszpasterze pracujący w parafii wraz z Parafialną Radą Duszpasterską napisali list do parafian, w którym znajdzie się zaproszenie, program oraz informacje na temat rekolekcjonisty.

Po przeprowadzeniu rekolekcji proponujemy parafianom konkretne formy zaangażowania w życie wspólnoty parafialnej.

Rekolekcje i misje święte przed peregrynacją Matki Bożej Jasnogórskiej

W parafiach, do których przybędzie Matka Boża w znaku Ikony Jasnogórskiej zadbajmy o dobre przygotowanie rekolekcji i misji świętych. Tematyka głoszonych nauk powinna dotyczyć Matki Najświętszej oraz Jej udziału w historii zbawienia. Podejmijmy starania, aby do wzięcia w nich udziału zaprosić tych, którzy z różnych powodów są daleko od Kościoła. Wraz z Radą Duszpasterską przygotujmy zespoły, które podejmą akcję ewangelizacyjną i zapraszającą wszystkich do wysłuchania nauk rekolekcyjnych. Uczynimy wszystko, aby dobrze przygotować parafię do spotkania Matki Bożej, która przynosi nam Jezusa.

Rekolekcje środowiskowe

Po raz kolejny w Poznaniu odbędą się rekolekcje dla różnych środowisk. Jak każdego roku dokładne informacje na temat terminów i miejsca spotkań odnajdziemy na stronie internetowej Archidiecezji Poznańskiej (www.archpoznan.pl) oraz na okolicznościowym plakacie, który zostanie dostarczony do parafii. Zadbajmy, aby informacja o rekolekcjach środowiskowych dotarła do zainteresowanych, aby mogli wziąć w nich udział.

Rekolekcje szkolne

Nie ulega wątpliwości, że dobre przygotowanie rekolekcji szkolnych, które najczęściej odbywają się w okresie Wielkiego Postu jest ogromną szansą ewangelizowania dzieci i młodzieży. Zadbajmy o dobre zorganizowanie tego czasu. Może warto powołać zespół, który opracuje program rekolekcji i dostosuje go do potrzeb konkretnej szkoły. Dołóżmy starań, aby nie był to czas stracony. Poprośmy o wsparcie modlitwne parafian, zwłaszcza modlących się różańcem, aby prosili Boga przez ręce Maryi o dary Ducha Świętego dla prowadzących rekolekcje oraz dla dzieci i młodzieży.

Misterium męki Pańskiej

W sobotę, dnia 4 kwietnia br. w Poznaniu na Cytadeli odbędzie się Misterium Męki Pańskiej. Jest to okazja do odkrywania miłości Boga do ludzi, który posłał swojego Syna, aby dokonał Odkupienia człowieka na drzewie krzyża. Zaplanujmy udział w misterium na poznańskiej Cytadeli lub w innych miejscach. Zachęcajmy do rodzinnego udziału w tego typu wydarzeniach. Jest to również dobra propozycja dla duszpasterstwa młodzieży działającego przy parafiach, aby przez wspólne uczestnictwo i przeżywanie męki Pana Jezusa budować integrację grupy i parafii.

Pielgrzymka maturzystów

Tradycją naszej Archidiecezji jest pielgrzymowanie uczniów klas maturalnych do Sanktuarium Królowej Polski na Jasnej Górze. Fakt wieńczenia nauki w szkole średniej motywuje wielu uczniów

do pielgrzymowania i modlitwy przed cudownym obrazem Matki Bożej Częstochowskiej. Zachęcamy młodzież do licznego udziału w pielgrzymce maturzystów. Archidiecezjalne pielgrzymki maturzystów na Jasną Górę zaplanowano na 2 i 28 marca 2020 roku.

Katecheza dorosłych

W duchu odpowiedzialności za Kościół oraz podejmując zadanie prowadzenie powierzonych nam wiernych ku Jezusowi Chrystusowi kontynuujemy prowadzenie katechezy dorosłych w naszych parafiach. Przypominamy, że według przyjętego w Archidiecezji Poznańskiej schematu działań duszpasterskich przed udzieleniem sakramentu chrztu świętego powinny odbyć się trzy katechezy dla dorosłych. Nie rezygnujemy i nie dyspensujemy się od tego zadania. Zachęcamy, aby katecheza dorosłych w coraz szerszym wydaniu prowadzona była w naszych parafiach. Mowa tu o rodzicach dzieci przygotowujących się do Pierwszej Komunii Świętej oraz rodziców młodzieży przygotowującej się do przyjęcia sakramentu bierzmowania oraz o systematycznej katechezie pozostałych wiernych świeckich. Skorzystajmy z doświadczenia Szkoły Katechistów oraz szukajmy w naszych wspólnotach parafialnych kandydatów do podjęcia formacji w Szkole Katechistów.

LITURGIA

Wezwanie do nawrócenia i pokuty

Liturgia Środy Popielcowej i wymowny znak posypania głów popiołem zachęca i wzywa do podjęcia pokuty i nawrócenia. Warto, aby duszpasterze w głoszeniu słowa Bożego zachęcali wiernych do tego, aby w myśl hasła roku duszpasterskiego zanieśli zaproszenie do podjęcia drogi nawrócenia serca i przygotowania się do Paschy swoim najbliższym, przyjaciółom, współpracownikom i tym wszystkim, których spotkają na swojej wielkopostnej drodze. Zadbajmy o dobre przygotowanie liturgii Środy Popielcowej. Odpowiednio dobrane śpiewy, komentarze przed liturgią słowa Bożego oraz komentarz wprowadzający w obrzęd posypania głów popiołem będą pomagały wiernym dobrze przeżyć Eucharystię.

Sakrament pokuty i pojednania

Pragniemy także i w tym roku szczególną uwagę zwrócić na sakrament pokuty i pojednania. Pozwólmy wiernym dobrze przygotować się do spowiedzi oraz gorliwie podejmijmy posługę w konfesjonale. Postarajmy się, aby okazja do spowiedzi nie przypadła tylko z racji przeżywania w parafii rekolekcji wielkopostnych, ale starajmy się wyznaczać, w miarę możliwości, więcej dyżurów w konfesjonałach. Aby dobrze przygotować wiernych do spowiedzi zadbajmy o wydrukowanie rachunków sumienia (można je zamawiać w Wydziale Duszpasterskim Kurii Metropolitalnej u ks. Krystiana Sammlera, 667339159) tak, aby każdy mógł zabrać egzemplarz do domu i korzystać z niego w ciągu roku. Warto także każdemu penitentowi, który odchodzi od krtek konfesjonału ofiarować modlitwę po spowiedzi. W naszej Archidiecezji były już takowe rozprowadzane (możemy dokonać zamówienia w Wydziale Duszpasterskim u ks. Krystiana Sammlera, 667339159).

Nabożeństwo pokutne

Warto, abyśmy w parafiach pomyśleli o zorganizowaniu nabożeństwa pokutnego. Wydaje się, że dobrym czasem na jego zorganizowanie będą rekolekcje wielkopostne, które będziemy przeżywać we wspólnocie parafialnej. Skorzystajmy z ksiąg liturgicznych, zwłaszcza z „Obrzędów pokuty” (s. 206-209), które zostały wydane przez Księgarnię św. Jacka w Katowicach. W dużych parafiach warto pomyśleć o specjalnym nabożeństwie pokutnym dla młodzieży przygotowującej się do przyjęcia sakramentu bierzmowania. Nie zapominajmy, aby w ramach przygotowań czerpać ze skarbcza liturgii Kościoła. Młodzież może przygotować komentarze liturgiczne, modlitwę powszechną i odpowiednie śpiewy.

Eucharystia

Zdajemy sobie sprawę, że w czasie każdej Mszy Świętej powtarza się Ofiara Jezusa, przez którą zostaliśmy Odkupieni. Zjednoczenie z Bogiem ma nas wszystkich prowadzić do świadectwa wiary, do pójścia i głoszenia światu, że Miłosierdzie Boga jest bez granic. Centrum życia Kościoła, którym jest Eucharystia domaga się dobrego przygotowania duchowego, pięknej celebracji oraz zadbania o zewnętrzne elementy liturgii. Zwracajmy uwagę na dobór pieśni. Pozwólmy wiernym także od strony muzycznej dobrze przeżywać czas nawrócenia i pokuty. Zadbajmy o zaangażowanie wiernych świeckich. Może warto powołać do życia grupę liturgiczną dorosłych, która będzie podejmowała śpiew psalmu responsoryjnego, odczytywanie liturgii słowa Bożego oraz modlitwy powszechnej. Warto zapytać także o stan ksiąg liturgicznych. Wydawnictwo Księży Pallotynów przygotowało nowe wydanie Mszałów częściowych, lekcjonarzy i lekcjonarza dla organistów (www.pallottinum.pl). Istotnym elementem Eucharystii jest przepowiadanie słowa Bożego. Uczyńmy Wielki Post początkiem, jeśli jeszcze nie praktykujemy, głoszenia krótkich homilii każdego dnia. Wiara rodzi się ze słuchania. Hasło roku duszpasterskiego „Wielka tajemnica wiary” jest dla nas ogromną zachętą, aby zadbać o piękno celebrowanej Eucharystii.

Nabożeństwo pierwszego czwartku miesiąca

Zachęcamy, aby w parafiach naszej archidiecezji trwała modlitwa przed Jezusem ukrytym w Najświętszym Sakramencie w intencji nowych powołań kapłańskich. Nabożeństwo z okazji pierwszego czwartku miesiąca może być trwałym owocem odbytego w parafii Nawiedzenia Matki Bożej w znaku Ikony Jasnogórskiej. Skorzystajmy z tekstów modlitw przygotowanych na czas trwania Adoracji Najświętszego Sakramentu, które znajdziemy w „Zeszytcie liturgicznym” Programu duszpasterskiego na rok 2019/2020.

Homilie wielkopostne

Przypominamy i jednocześnie zachęcamy wszystkich kapłanów, aby w ramach przygotowania do obchodów 100. rocznicy urodzin św. Jana Pawła II oraz beatyfikacji Sługi Bożego Księdza Kardynała Stefana Wyszyńskiego w głoszonych homiliach odwoływać się do nauczania oraz sylwetek świętego Papieża Polaka oraz Prymasa Tysiąclecia.

Gorzkie żale

Bardzo wielu ludzi gromadzi się w świątyniach w niedzielę Wielkiego Postu na nabożeństwie Gorzkich żali, aby rozważać śmierć i mękę Pana Jezusa. Zadbajmy o tematyczne przygotowanie rozważań pasyjnych. W nauczaniu zwracajmy uwagę na hasło roku duszpasterskiego.

Droga krzyżowa

W każdej parafii, zwłaszcza w piątki Wielkiego Postu, wierni gromadzą się na nabożeństwie drogi krzyżowej. Zachęcajmy do udziału w drodze krzyżowej także dzieci i młodzież organizując dla nich nabożeństwo z odpowiednimi rozważaniami. W wielu miejscach odbywają się także nabożeństwa w plenerze. Zaangażujmy w ich zorganizowanie grupy duszpasterskie działające w parafii. Nie organizujmy ich jednak w Wielki Piątek po południu. Czas ten ma bowiem wypełniać Adoracja Najświętszego Sakramentu w Grobie Pańskim. Droga krzyżowa ulicami miasta Poznania przejdzie 27 lutego 2020 r., w czwartek po Środzie Popielcowej. Celebrację tego nabożeństwa poprzedzi Msza

św. w poznańskiej farze o godzinie 18.00. Warto w trwającym obecnie roku duszpasterskim zaproponować zakończenie nabożeństwa drogi krzyżowej krótką Adoracją Najświętszego Sakramentu z odmówieniem Litanii do Krwi Chrystusa.

Triduum Paschalne

Czas Triduum Paschalnego wymaga szczególnej mobilizacji duszpasterzy ich współpracowników i wiernych świeckich. Przygotujmy celebrowanie tego świętego czasu z dużym wyprzedzeniem. Warto z Parafialną Radą Duszpasterską przeanalizować przepisy i wytyczne liturgiczne, aby zadbać o najmniejsze szczegóły. Domaga się tego powaga tych świętych dni. Przygotujmy teksty „Liturgii godzin”, aby modlić się nimi we wspólnocie parafialnej. Do przygotowania uroczystych celebracji zaprosimy jak najwięcej osób, zorganizujemy zbiórkę i próbę liturgiczną z ministrantami i zespołem liturgicznym.

W Wielki Czwartek zadbajmy o obrzęd obmycia nóg oraz o dziękczynną Adorację Najświętszego Sakramentu po Mszy Świętej Wieczery Pańskiej. Podziękujemy za dar Eucharystii i kapłaństwa. Módlmy się o nowe, liczne i święte powołania kapłańskie, zakonne i misyjne.

Przygotujmy dobrze liturgię męki i śmierci Chrystusa w Wielki Piątek, adorację przy grobie Pańskim o celebrację wigilii paschalnej (po zachodzie słońca!) z odnowieniem przyrzeczeń chrzcielnych i procesją rezurekcyjną. Zadbajmy o piękne przyozdobienie paschału i chrzcielnicy. Raz jeszcze podkreślmy fakt, że chrzest otwiera nam drogę do zbawienia oraz, że przyjęcie i odnowienie przymierza chrzcielnego domaga się apostołstwa pośród naszych bliźnich.

Nowenna przed Niedzielą Miłosierdzia Bożego

Dziękując za dar nadzwyczajnego jubileuszu miłosierdzia w Kościele podejmijmy w parafiach duchowe przygotowanie do Niedzieli Miłosierdzia Bożego. Niech wspólne odmawianie koronki do Bożego Miłosierdzia otwiera nas na Boże dary i łaski.

DIAKONIA

Program „Rodzina Rodzinie”

Nadal wspieramy i propagujemy w parafiach Program „Rodzina Rodzinie”. Akcja polega na tym, że polskie rodziny, wspólnoty czy firmy, wesprą rodziny syryjskie, poszkodowane w następstwie wojny. Konkretna polska rodzina będzie mogła systematycznie pomagać, konkretnej rodzinie z Syrii. Program realizuje Caritas Polska, która zbierać będzie fundusze, we współpracy z Caritas Liban. Na stronie www.rodzinarodzinie.caritas.pl można poznać tych, którzy czekają na pomoc. Dzieci z rodzin, które straciły rodziców. Rodziny bez dachu nad głową, którym wojna zabrała dorobek życia, ludzi poranionych i niepełnosprawnych. Propagujemy to dzieło miłosierdzia w naszych wspólnotach parafialnych (informacje na stronie www.rodzinarodzinie.caritas.pl).

Ubodzy

Wiele rodzin nadal pozostaje w trudnej sytuacji. Najbardziej cierpią dzieci i osoby samotne i chore bardzo często pozostawione samym sobie. Uczyńmy wszystko, aby dotrzeć do tych rodzin i poszczególnych osób z parafii. Zaangażujmy Parafialny Zespół Caritas oraz wolontariuszy. Nie bójmy się otwierać na współpracę z instytucjami samorządowymi, stwórzmy w parafii i wyeksponujmy w widocznym miejscu listę jadłodajni, schronisk i noclegowni. Zadbajmy, aby w Wielkim Poście przeprowadzić zbiórkę żywności i przygotować paczki żywnościowe dla potrzebujących, aby mogli przygotować wspólne i domowe przeżywanie Święta Zmartwychwstania Pańskiego.

Chorzy

Każdego miesiąca udajemy się z posługą sakramentalną do chorych z terenu naszych parafii. Zanosimy im Ciało Pańskie, spowiadamy i umacniamy sakramentem chorych. Ogłaszajmy, zwłaszcza przed

Świątami Zmartwychwstania Pańskiego, że chętnie przyjdziemy do tych, którzy regularnie z tej posługi nie korzystają. Zaprośmy nadzwyczajnych szafarzy Komunii św., aby w Święta i w każdą niedzielę zanosili Eucharystię chorym do ich domów. Propagujemy pośród odwiedzanych czytelnictwo „Listu do chorych” oraz zapraszamy do modlitwy w intencji Kościoła. Postarajmy się także, aby przy zaangażowaniu Parafialnego Zespołu Caritas, Parafialnej Rady Duszpasterskiej, młodzieży, ministrantów dotrzeć z przygotowaną paczką żywnościową do chorych i samotnych parafian, którzy potrzebują pomocy.

Dzień Świętości Życia

25 marca 2020 r., w Uroczystość Zwiastowania Pańskiego będziemy przeżywać po raz kolejny Dzień Świętości Życia. Zapraszamy parafian do podjęcia w tego dnia duchowej adopcji dziecka poczętego. Jest to wymowne świadectwo opowiedzenia się po stronie życia, jego świętości od poczęcia do naturalnej śmierci. Tradycyjnie materiały liturgiczne dla przeprowadzenia dzieła duchowej adopcji dostarczy do parafii Duszpasterstwo Rodzin Archidiecezji Poznańskiej. Główne uroczystości Dnia Świętości Życia odbędą się w środę, 25 marca br. o godzinie 18.00 w katedrze poznańskiej oraz w bazylice leszczyńskiej i Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia w Szamotułach.

Wsparcie obrony życia

W nawiązaniu do składania w Wielkim Poście jałmużny zachęcamy wiernych, aby w Uroczystość Zwiastowania Pańskiego wsparli materialnie fundusz ochrony życia nienarodzonych. Niech otwarcie naszych serc będzie świadectwem dla innych.

Parafialne Zespoły Caritas

W marcu 2020 roku odbędą się Rejonowe Zjazdy Parafialnych Zespołów Caritas. Szczegółowy harmonogram dotrze do wszystkich parafii pocztą kurialną, jest również dostępny na stronie internetowej archidiecezji w zakładce „Duszpasterstwo” w pliku „Kalendarium duszpasterskie 2020”.

Zaprośmy i zachęćmy członków PZC do wzięcia udziału w spotkaniu rejonowym.

Wielkopostne ofiary dzieci

Jak każdego roku Caritas przygotowała skarbonki dla dzieci, które składają zaoszczędzone pieniądze na rzecz ubogich. Poprośmy i motywujemy dzieci i rodziców, aby skorzystali z takiej formy jałmużny postnej, która uczy najmłodszych dostrzegania biedy i potrzeb drugiego człowieka. Zaprośmy dzieci, aby przyniosły swoje skarbonki do kościoła w Wielki Czwartek lub w Niedzielę Miłosierdzia Bożego, by w procesji z darami przynieść je do ołtarza.

Troska o misje

W drugą niedzielę Wielkiego Postu (8 marca 2020 r.) odbędzie się ogólnopolska zbiórka pieniędzy pieniężna do puszek na rzecz dzieła pomocy misjonarzom „Ad gentes”. Zachęcajmy wiernych do ofiarności oraz do modlitwy za misjonarzy i misjonarki oraz w intencji misyjnych dzieł Kościoła.

Projekt misyjny „Woreczek ryżu”

Projekt „woreczek ryżu” znany jest w wielu naszych parafiach. Ma on trzy wymiary: postu – w wybranym dniu 100 g ryżu, jeśli zdrowie i inne okoliczności pozwolą, stają się jedynym posiłkiem; jałmużny – pieniądze, które przeznaczam na dzienny posiłek, składam jako ofiarę na misje; modlitwy – wspominam w swojej modlitwie głodnych i ubogich. Spróbujmy podjąć tę akcję w naszych parafiach, aby propagować misyjną działalność Kościoła. W tym roku zebrane pieniądze zostaną przeznaczone na wsparcie Sierocińca „Betlejem” w Kitwe (Zambia). Wszelkie zapytania, dotyczące projektu prosimy kierować do ks. Dawida Stelmacha (668-423-448, e-mail: alumnus@wp.pl) oraz do ks. Arkadiusza Szadego, który wraz z Duszpasterstwem Młodzieży Jordan (www.jordan-poznan.pl) włącza się w propagowanie i przygotowanie projektu o czym parafie zostały poinformowane w komunikacie Kurii Metropolitalnej.

TEKSTY DO KAPLAŃSKIEJ MEDYTACJI:

1. „Krzyż jest więc czymś znacznie większym i bardziej tajemniczym, niż to się wydaje na pozór. Jest to niewątpliwie narzędzie tortur, cierpienia i klęski, ale jednocześnie wyraża on pełną przemianę, ostateczne odwrócenie tego zła: staje się tym samym najwymowniejszym symbolem nadziei, jaki kiedykolwiek widział świat. Przemawia do wszystkich, którzy cierpią – uciśnionych, chorych, biednych, zepchniętych na margines, ofiar przemocy – dając im nadzieję, że Bóg może przemienić ich cierpienie w radość, ich izolację w komunię, ich śmierć w życie. Daje on nieograniczoną nadzieję naszemu upadłemu światu. Właśnie dlatego świat potrzebuje Krzyża. Krzyż jest nie tylko prywatnym symbolem pobożności, nie jest tylko oznaką przynależności do pewnej grupy w obrębie społeczeństwa, a w swym najgłębszym sensie nie ma on nic wspólnego z narzucaniem na siłę wiary czy filozofii. Mówi on o nadziei, mówi o miłości, mówi o zwycięstwie niestosowania przemocy nad uciskiem, mówi o Bogu, który wynosi pokornych, daje siłę słabym, pozwala pokonywać podziały i zwyciężać nienawiść miłością. Świat bez Krzyża byłby światem bez nadziei, światem, w którym trwałyby nadal niepokromione tortury i brutalność, słaby byłby wykorzystywany a ostatnie słowo należałoby do chciwości. Nieludzka postawa człowieka względem drugiego człowieka objawiałaby się w sposób coraz bardziej przerażający i nie byłoby końca błędnego koła przemocy. Tylko Krzyż stawia temu kres. Podczas gdy żadna ludzka moc nie może nas ocalić od skutków naszych grzechów i żadna władza ziemską nie może pokonać niesprawiedliwości u jej źródła, to zbawcza interwencja naszego miłosiernego Boga zmieniła rzeczywistość grzechu i śmierci w ich przeciwieństwo” (papież Benedykt XVI, Homilia, 5.06.2010).

2. „Wejść w tajemnicę Jezusa Chrystusa to coś więcej, to zanurzyć się w głębinę miłosierdzia, gdzie nie ma słów, a jest tylko uścisk miłości. Miłości, która doprowadziła Go do śmierci za nas. Kiedy idziemy się wyspowiadać, bo mamy grzechy – »tak, muszę się pozbyć grzechów« albo: »niech mi Bóg przebaczy grzechy« – idziemy, mówimy spowiednikowi grzechy i jesteśmy spokojni, zadowoleni z siebie.

Jeżeli to robimy, nie weszliśmy jeszcze w tajemnicę Jezusa Chrystusa. Jak idę do spowiedzi, to po to, by spotkać Jezusa Chrystusa, by wejść w Jego tajemnicę, by wejść w ten uścisk przebaczenia [...]. Dobrze jest odprawiać Drogę Krzyżową. Robić to w domu, myśląc o chwilach Męki Pańskiej. Również wielcy święci radzili zawsze rozpoczynać życie duchowe tym spotkaniem z tajemnicą Jezusa Ukrzyżowanego. Św. Teresa radziła swoim mniszkom: aby dojść do modlitwy kontemplacyjnej, do wysokiego stopnia modlitwy, jaki ona osiągnęła, trzeba rozpoczynać od medytacji Męki Pańskiej. Krzyż z Chrystusem. Chrystus na Krzyżu. Zaczynać rozmyślać. I w ten sposób starać się zrozumieć sercem, że On »umiłował mnie i samego siebie wydał za mnie«, »wydał samego siebie na śmierć za mnie«. [...] »Jestem dobrym chrześcijaninem, chodzę w niedzielę na Mszę, pełnię uczynki miłosierdzia, odmawiam modlitwy, dobrze wychowuję swoje dzieci«. To bardzo dobrze. Jednak postawię ci pytanie: »Robisz to wszystko, ale czy wszedłeś w tajemnicę Jezusa Chrystusa?«”(papież Franciszek, Homilia, 24.10.2017).

